

УЕНИН НЕГЕДЗИ-БИЛЕ

Биринчи советтук коммунисттер, амыдыралы СЭКП Т-К-ин Чингине секретары эш М. С. Горбачевтин кылган Политиктиг илеткел, сьездиниң өскө-дээ материалдарына-биле таныжыл, куртуң амыдыралына ол уруг болушкунга харым кылдыр боттарының ажал-херлер чаа өзү-биле көрүп турарлар.

Политиктиг илеткелде коммунисттер тургузушкунга совет уластуң чедикшиинге-тер тодарай көргүскен. Бисте бар берелеринин болгаш төстөстөрүн чыдааганна-рыя эки-не дозуу-биле принципалдыг илереткен, оларын алып эртериниң оруктарын боттар араларын айткан. Совет нинтелидин социал-экономиктиг жогжулдезин алу-недектинче кол ула-тышкыны илеткелде-тодар-ай көргүскен дээрзин совет-стук ажал-шынчыллар дем-деген, экономиканын жог-жу-дээш улам күжениши-киниң ажалдарын хүлээ-нип турарлар.

Сьездиниң ажитыгын хү-мүдө чедир ий айланын лаварыны күсүдир дээш чарыкша советтук бүтү ажал-шынчыллар хаара түдүп, оң күсүдесин хандарлар дээш партом, оң идеолог-

тук актив боттук ажалдар-ын чурткан. Олар тус-тус коллективтерге, малчынар бригадаларына доктамаал барып, партияның болгаш ча-агын хүдүрүш шынчыл-лериң чонга тайылбырлап, эр-тем-техниктиг депшилен улам дүңдөдөр, ажалдыг үнүс дүңдөдөр чедип ал-кайла-дээш бижыг калып-чу-румун тургузар талыш-биле база өскө-дээ айткыларын саггарына кыркап турар.

Оң түңнелинде советтук экономикаын жогжулдезин, социал-культура амыды-ралына бисте чамык бажы-нар кылдырган. Чижээ, он бирин беш чылда советтук кол фондулар чээрби бир хуу, күш-ажылдың бүдүрү-чү-ү оң дөрт хуу өскөн. Күрүңге мал ажалының продуктуларын садарын он-туу беш чылда деңгээрге, эр-те 67 тонна, сүтү 95 тон-на, дүктү 3 тонна ажы-саткан. Советтук малчын бригадалар төптөндө, сүт-баран фермазында беш кы-зыл-булуң дери кылдыган.

Бо хуунерде советтук төвү-нү, Чаа-Сурун күш-ажы-чы коллективтеринде докта-

мал ажалдыг информатри-торлар, агитаторлар боттары-ның ажалын уламчыл, сьезд материалдарын чонга тагыштырып, ону ажал-те-жектин байлаш-биле холбаш-тырып турар. Бо ажалга Чогаң койжу бригадалары-нда гарты эге организация-ларын секретары Д. Базы-Суур, зоотехник Л. Монгуш, Кара-Тал бригадалыда В. Кертин-оол, П. Болумнай, Кайы-Бажында М. Т. Са-наа, Ирибейде Д. Кара-оол, К. Алыш, сүт-баран ферма-зында А. Алайбал олар шы-каш активтерин чон ортуң-га политмассалыг ажалдар-га калыктылар.

Советтук малчынарның, кадарчыларның, саанчы-ларын ортуңга экономика-тыг билгилерин шынчылдыг алырып, мергежил бедиле-рин өөредилгенин кышкы ү-нүс, дүктү 3 тонна ажы-саткан. Советтук малчын бригадалар төптөндө, сүт-баран фермазында беш кы-зыл-булуң дери кылдыган.

Бо хуунерде советтук төвү-нү, Чаа-Сурун күш-ажы-чы коллективтеринде докта-

мал ажалдыг информатри-торлар, агитаторлар боттары-ның ажалын уламчыл, сьезд материалдарын чонга тагыштырып, ону ажал-те-жектин байлаш-биле холбаш-тырып турар. Бо ажалга Чогаң койжу бригадалары-нда гарты эге организация-ларын секретары Д. Базы-Суур, зоотехник Л. Монгуш, Кара-Тал бригадалыда В. Кертин-оол, П. Болумнай, Кайы-Бажында М. Т. Са-наа, Ирибейде Д. Кара-оол, К. Алыш, сүт-баран ферма-зында А. Алайбал олар шы-каш активтерин чон ортуң-га политмассалыг ажалдар-га калыктылар.

Советтук малчынарның, кадарчыларның, саанчы-ларын ортуңга экономика-тыг билгилерин шынчылдыг алырып, мергежил бедиле-рин өөредилгенин кышкы ү-нүс, дүктү 3 тонна ажы-саткан. Советтук малчын бригадалар төптөндө, сүт-баран фермазында беш кы-зыл-булуң дери кылдыган.

Бо хуунерде советтук төвү-нү, Чаа-Сурун күш-ажы-чы коллективтеринде докта-

мал ажалдыг информатри-торлар, агитаторлар боттары-ның ажалын уламчыл, сьезд материалдарын чонга тагыштырып, ону ажал-те-жектин байлаш-биле холбаш-тырып турар. Бо ажалга Чогаң койжу бригадалары-нда гарты эге организация-ларын секретары Д. Базы-Суур, зоотехник Л. Монгуш, Кара-Тал бригадалыда В. Кертин-оол, П. Болумнай, Кайы-Бажында М. Т. Са-наа, Ирибейде Д. Кара-оол, К. Алыш, сүт-баран ферма-зында А. Алайбал олар шы-каш активтерин чон ортуң-га политмассалыг ажалдар-га калыктылар.

Советтук малчынарның, кадарчыларның, саанчы-ларын ортуңга экономика-тыг билгилерин шынчылдыг алырып, мергежил бедиле-рин өөредилгенин кышкы ү-нүс, дүктү 3 тонна ажы-саткан. Советтук малчын бригадалар төптөндө, сүт-баран фермазында беш кы-зыл-булуң дери кылдыган.

Бо хуунерде советтук төвү-нү, Чаа-Сурун күш-ажы-чы коллективтеринде докта-

мал ажалдыг информатри-торлар, агитаторлар боттары-ның ажалын уламчыл, сьезд материалдарын чонга тагыштырып, ону ажал-те-жектин байлаш-биле холбаш-тырып турар. Бо ажалга Чогаң койжу бригадалары-нда гарты эге организация-ларын секретары Д. Базы-Суур, зоотехник Л. Монгуш, Кара-Тал бригадалыда В. Кертин-оол, П. Болумнай, Кайы-Бажында М. Т. Са-наа, Ирибейде Д. Кара-оол, К. Алыш, сүт-баран ферма-зында А. Алайбал олар шы-каш активтерин чон ортуң-га политмассалыг ажалдар-га калыктылар.

Советтук малчынарның, кадарчыларның, саанчы-ларын ортуңга экономика-тыг билгилерин шынчылдыг алырып, мергежил бедиле-рин өөредилгенин кышкы ү-нүс, дүктү 3 тонна ажы-саткан. Советтук малчын бригадалар төптөндө, сүт-баран фермазында беш кы-зыл-булуң дери кылдыган.

Бо хуунерде советтук төвү-нү, Чаа-Сурун күш-ажы-чы коллективтеринде докта-

мал ажалдыг информатри-торлар, агитаторлар боттары-ның ажалын уламчыл, сьезд материалдарын чонга тагыштырып, ону ажал-те-жектин байлаш-биле холбаш-тырып турар. Бо ажалга Чогаң койжу бригадалары-нда гарты эге организация-ларын секретары Д. Базы-Суур, зоотехник Л. Монгуш, Кара-Тал бригадалыда В. Кертин-оол, П. Болумнай, Кайы-Бажында М. Т. Са-наа, Ирибейде Д. Кара-оол, К. Алыш, сүт-баран ферма-зында А. Алайбал олар шы-каш активтерин чон ортуң-га политмассалыг ажалдар-га калыктылар.

Советтук малчынарның, кадарчыларның, саанчы-ларын ортуңга экономика-тыг билгилерин шынчылдыг алырып, мергежил бедиле-рин өөредилгенин кышкы ү-нүс, дүктү 3 тонна ажы-саткан. Советтук малчын бригадалар төптөндө, сүт-баран фермазында беш кы-зыл-булуң дери кылдыган.

Бо хуунерде советтук төвү-нү, Чаа-Сурун күш-ажы-чы коллективтеринде докта-

мал ажалдыг информатри-торлар, агитаторлар боттары-ның ажалын уламчыл, сьезд материалдарын чонга тагыштырып, ону ажал-те-жектин байлаш-биле холбаш-тырып турар. Бо ажалга Чогаң койжу бригадалары-нда гарты эге организация-ларын секретары Д. Базы-Суур, зоотехник Л. Монгуш, Кара-Тал бригадалыда В. Кертин-оол, П. Болумнай, Кайы-Бажында М. Т. Са-наа, Ирибейде Д. Кара-оол, К. Алыш, сүт-баран ферма-зында А. Алайбал олар шы-каш активтерин чон ортуң-га политмассалыг ажалдар-га калыктылар.

Советтук малчынарның, кадарчыларның, саанчы-ларын ортуңга экономика-тыг билгилерин шынчылдыг алырып, мергежил бедиле-рин өөредилгенин кышкы ү-нүс, дүктү 3 тонна ажы-саткан. Советтук малчын бригадалар төптөндө, сүт-баран фермазында беш кы-зыл-булуң дери кылдыган.

Бо хуунерде советтук төвү-нү, Чаа-Сурун күш-ажы-чы коллективтеринде докта-

ЧАА СОРУЛГАЛАРЫБЫС

Бистин «Тыва автопарк» каттыжышканында №1 автобурлуңиң коллективин «Кызыл тууду» эргелсе бол-ган Кызылдың даарында фабриказы-биле каттай Кы-зылдың бугуруде коллектив-териниң ортуңга «СЭКП-ниң XXVII сьездине» — 27 күш-ажылдыг шалычты дека-да деп кыйтырылгыг соци-алист чарыктын электерин болган.

Бедиктен социалист хү-дүлселериниң күсүдир дээш шалычты өзү-биле ажалдарының түңнел-дер эки. Төрүн Коммуни-ст партиясының сьездине-ге утуштур алган хүдүл-дөргөсти боттандырымын. Февраль 24-те-ле ий айланын плагини оналдаларын күсүскен бис. Камалга чу-румун шынчыл сагып тур-

лаш, 65 муң кат-ша элек-трик болгаш 1000 гигакалорий чамык энергияны, 1,5 муң рубль түнүгү артык кезектер-ин, 30 комплект автомобиль дугуларын камнап алдымын. АТБ-нин коллектив февраль төңгүзүңге чедир ий айланын плагиниң ажы-саткан 6 муң тонна чүктү сөөртүр, 1,5 миллион тонна-километр-ин ажалдап кылдыр.

Дыка хой бригадалар, тус-тус чылаачылар бедик бугу-ручүдүгү ажалдыг үлөсчү-жээс көргүскенер. Февраль 24-ке чедир бестин 143 ко-лаачы болгаш 10 бригада ба-за №3 автоколонины ий айланын плагини хуусаа бе-тигас күсүскенер. К. Фро-лова, В. Уланова, И. Чуга-нова болгаш А. Шенченко удуктан бригадалар докта-мал эки ажалдап келгенин

демадеп болур. Саян ар-тында кыяар-чаар чүдүлдер сөң-түп турар бестөөсө чо-дөчүлүк В. Андреев, М. Бутакоев, А. Минин, чүк-сөөртүр «КамАЗ» чылаачыны В. Комлев, самосал чыла-ачыны С. Федченко болгаш өскө-дээш үр-түңнелдиг эр-те-ле коллективтериниң чедикшиинеринге улап салдар-лык болган.

АТБ-нин коллектив СЭКП-ниң XXVII сьездиниң ма-те-риалдары-биле таныжыл, боттарының мурунда сал-дыган сорулгаларын улау-мдереп билеп, чаа күш-ажылдыг келүрүшкүңү оң ал турар. Честериниң илер-дери, олардан чайлаарының оруктарын дилеп тывары, бар курлавырларын ажалла-рып чугула дээрзин автопарк спортулар бийир.

Автомобильдериниң шүтүм-е унеринге техниктиг бедиле-риниң коэффициентин бедиле-ри, септелгелер турар машина-техниканың саанын эвээлде-ри дээш кемчелерин ал турар бис. Септелге зонамын ийи эвээлде-ри ажалдарын чедип алдымын. Септелгелер-ниң ийи бригадаларын брига-да керээзин өзүлүр ажалыг шилчигең. Шүптү септелге албанын бригада керээзин өзүлүр ажалыг шилчигең — үнүсчү негеп келген айтыр-мы, чоокку үеде боттандырар со-рулгалымыс ол.

Шинтирлээр ужурут ай-тырылган база хой. Автопарк эргижиреп олар, иланга күчүдү «КамАЗ» деп авто-мобильдериниң септелгелер-ниң талыш-биле бергелешки-нер бар: республикада ому

септээр улап база чок, ар-тык кезектер чедиптес. Тех-никтиг ажалдарын шын-чыл экижердеп ужурут бис. Кыяар-чаар материалдар лим-иди биске бедиктен соци-алист хүдүлселериниң ба-рымадаларын берип турар, ону бир яны көрүп чугула.

Өскө-дээ шинтирлээр ужурут айтырылган бар. СЭКП-ниң XXVII сьездиниң материалдарын номчу-тамыжыл, онг чүдүлүгү-шүкүн-биле хүлээп ал тур-ар, ажал-херизиниң чору-дугуна шүдүлүр турар бис. Дүңдөшкүниң уламын-кыны бистерге чаа соруга-ларын онал турар-дыр. Оларын чедикшииниң шит-тирлээр-биле, кышмак чо-дадыкчы өзү-биле ажал-даары — хүдүлселымыс ол.

Бера Макал-ооловна ДОН-ГАК — Кызылдың даарында фабриказының даарыны-чызы. Эрткен чылдың пла-ниниң даалгазын хуусаалан эр-те күсүскен, ам 1987 чылдын апрельдин үдүңде ажалдап турар.

Кесия Никитична ЕЛИСТ-РАТОВА — Тыва септелге тууду трестин Кызылда сеп-телге-тууду эргелелинде ше-керекчи. Нормазын 112 хуу күсүскен.

Александр Лаврентьевна АРЯПОВА — Тыва АССР-ниң Саям министрствозунун ичиникин чедикшиге эргелеш-тир. Нормазын 130—140 хуу күсүскен.

Виктор Иванович БАЕВ — Кызылдың №1 АТБ-иниң чылаачыны. Он бирин беш чылдың планын 1985 чылдың октябрда күсүскен, пландан ажы-саткан 2765 тонна чүктү сөөрткен. Эрткен чылдың пла-ниниң даалгазын 108 хуу күсүскен, он бирин беш чылдың эрткен чылдың чыла-чыла боттандырган.

Валентина Георгиевна КАР-ПОВА — В. И. Ленин аттыг «Тыва даг-дугу» комбинаттын арылал фабрикасында дер-лелер машинниң. Оң ажал-дап турар элчээш он бирин беш чылдың планын 1985 чыл-дың сентябрь 29-га күсүскен, эрткен чылдың — 107 хуу күсүскен.

Суук Майхоевна КЕШПИ — Эрзиниң харылаа бедиле-ринин почтачыны. Он бирин беш чылдың планын — 109 хуу, эрткен чылдың — 110 хуу күсүскен.

Сергей Сергеевич ДРЫГИН — Тываның автоселтеге за-водунда слесарь-чымыч. Эр-тен чылдың планын 130 хуу күсүскен, он бирин беш чылдың эрткен чылдың чыла-чыла боттандырган.

Михаил Ильич КРЫЛОВ — Улау-Хеминиң ийи үлөсчү ажал-агыйынниң Чербиде лесопунктузун ийи ужуручү-зү. Он бирин беш чылдың даалгазын 4 чыл 6 ай дүрү-зүңа күсүскен, эрткен чыл-дың — 1124 хуу болган.

Чесек Донгоковна КЫЗЫЛ — Улау-Хеминиң слесарь-чымыч. Нормазын — 110—115 хуу күсүскен турар.

Надежда Тихоновна ДОЛ-ЖЕНКО — Кызылдың сүт заводуның сүт хүлээп алы-чызы. Нормазын 110—115 хуулап кудулаптай турар. Тыва АССР-ниң Дээди Со-ветиниң депутаты.

Михаил Ооржакович ЛОП-

АБЖЫ-ЧЕМИ АМДАННЫГ

«Шамбалыг» советтук столо-войның повара Зоя Чингитов-на Багыштай ажалына кон-чугула кышмак киж. 1985 чылдың күсүкү дүктү ажал-дамын повара арзында социалист чарыкша кириш-кен ол тилекчи болган. Му-рунчыл поварының чемпионун дөңдөш багалап чурруун советтук Хүдүлсел саамбарында кыркап, Чагыс пер чур-туларын үнелел 3 Ч. Багыштай ак сепкилдиг, бо-дун ийи-биле чедип алган.

ЭЭН ТУРАР

«Торгалыг» советтук Чаа-Суур сабырында иштээр бол-ган эки-не баран муга-зыннериниң чанында эр-те өрөдө бажың бар. Улау-дээш бажың, үдүлгө эки-не ора-сава турган илден, түдүп кыланын иланга, шы-нын аажок. Мою мур-нуңа манаа салбарын сеп-киштериле-дээ чурттай тур-ар. Чоокку тере чедир салгының стоговазында бо-тув турган бажың ол. А ам? Эки калдыган, эки-терин тоймагалап түпкү каал-ган. Бир эвес ону септен кыл-дып алып болза, чурттайла бажы-на өскө-дээ албан чедирин бажың кылдыр ажаллап бо-лу. Билээр дээр болза ону шиктирлел, хол-биле тууду кирер апар. Ол айтырмын ийиңиңде алдыр артык эвес деп болдур мен.

ЧАРЫШТЫ КАЛБАРТКАН ТЫВЫШЧЫЛАР СӨЗҮН ЭЭЛЭЭН

Бистин туудуларымыс эр-кен чылда чамык эки көрү-дүлгөниң чедип ол, күжениш-киниң ажалында. Чылдын плагини 105 хуу ийиңиң-биле беш чылдын 100 хуу күсүскен. Көдө туудулар ажал-далга кирер объектилерге бу-гу күшү менчеп, ажалды ор-ганизмдарын экижиктен. Оң түңнелинде чамык бригадалар социалист хүдүлселерин ажы-саткан турар. Комму-нист Откун Сарагайга туур-кан Чоон-Алмраа тууду мате-риалдары белектер турар бри-гада чени мурунай ажалдап ту-ра.

Беш чыл дүргүзүлде ады чурттайла бажың, он үш мал ажалдарын ажаллап кыр-ды. Туудулар шынчыл эки-жер дээр кемчелер ажалдыг келген. Чедикшииниң ажал-дарына эки организастыг-га чамык база дуулаан. Күш-ажылды маргылдааны бот-боттарына дуулажыры-ны, тожуулашканын ушту-варының аргам кылдыр бри-гадалар ажаллап тилеан. Ын-чанга мурунчылдарыны са-на-даа өскө. Ыш белектерче-

ИДЕПКЕЙЛИГ, ҮЛЕГЕРЛИГ

Советтук улаушчу контроль бөлүмүн келжигүңге, а сөд-дү чылдарда дарганыга ажал-дап, бо харымсалгалыг даал-газы ол ийиңиң-биле он ийи чыл ийиңиң күсүскен келген. Ооржак Намчал-оол жетпес-терге элпеш чок, принципал-дыг чорууру-биле өскө-дээш үлөсчү көргүзүп чоруур. Коммунист киж калжам, ке-ээлде кал-даа, өг-бүлөгү, күш-ажылга болгаш дий-иңиңиң ажалында-дээ үрүлүч муру-ку одурулгалар туржур ужу-рут. Коммунист Ооржак Нам-чал-оол ыдылгарың бирээш.

Районну улаушчу контроль комитетиниң даалгазы-биле болгаш бөлүктү тургускан ажал планын өзүлүр рейд, хыналаларын чорударына ол үрүлүч кириш, жетпестерин баш улау чайлаарыңче кол кичиңгей салып келген. Со-веттук сүт-баран фермазына, бригадаларга, кадарчыларын коданарына контролдер-биле калы барып, үчүт-өчүтүш шын тургузарын чедип ал турар. Советтук сан-хөөдү эки-жеринге дүрүлгүлүг кон-тролдерин кирип келген. Үдү бар Ыланга өрө-самыгдал-дарын болдурбас дээш кемчел-лерин ал, өрелди кичиле-рини күрүңге бедиктен го-гаралың экижер чедип ал турар.

Чижээ, эрткен чылдын советтук карточке үнүсүн үр-лөп, баксырп чыдарын илер-дип, чогуур кемчелерин ал-ган. Ол шыкаш тууду кыл-дыган түр эвено на-ртыш шын эвес тургузуш ту-рарын хайгымычалар илер-еткен. А. Ооржак, Б. Монгуш.

М. Биче-оол олар шыкаш ча-мык малчынарның ажалга харымсалга чок чоруун сой-лап, оларын коданарында чедиктерин чайлаткан.

Ооржак Ыдылбаевна он киж калжам туудулар эвеноуңу ажалын удурут, күш-ажылдыг сагыла-чурумун бижыгып, планын оналдалар-ын чедикшииниң күсүскен турарлар. Эрткен чылдың сөд-дү ийи айланында ажалдыг темпизин бедиктеш, малчы-нарга беш чурттайла бажыңын олар тууду берген. Малдыг чаш төлү ажаап, хайгаараар калжыларын чыгылап, септээр-инге туудулар ак сепкил-дик ажалдап. Олар амгы үе-де совет дирекцияның ай-тышкынын өзүлүр бо чыл-дың тууду ажалы белекээр-инге, хоу тургаларын, брига-да материалдарын хергелээр материалдарын чедип ал турар.

Коммунист Ооржак Намчал-оол республика болгаш төп со-луктары чедик кезекти тагы-лап алган номчул. СЭКП-ниң XXVII сьездиниң материал-дарын эш-өөрүңгү тайылбырлап берип турар. Советтук бот-ти-ынгыр улап чүдү бот-ти-ынгыр база илденкир кирижикен. Оң өмүң — эки Валентина Ооржак база хейиңиңиң, со-вет стоговазының кассири хү-дүлселди ак сепкилдиг күсү-скен, чонга эвээл-ээлдек ба-раан болуп турар. Олар бедиле тургаларын эвээлүр кичи-леш, хей-иңиңиң ажалы-на идепкейлиг кириш турар-лар.

О. ДОНДУП. Барым-Хемчик район.

Бай-Тайга районун «Кара-Хой» советтук мурунчыл хожуу Майдал-оол Сери-жиниң Иргит куртуң комму-нисттериниң улау шугулаңы-га алар болдурун, бо чылдын чүс хойга олаштыр чүс хура-ганын камгалап алдырн хү-дүлселди. Малчының ол хүдүл-селди боттанып болурунун бүтү барымдазы бар, бо хү-нере чедир чаш төлү он-ча-менди. Сөөлү каш чыл улаштыр ала-незинге дуула-жалып, саманчылап келген уруу Варвара бо чылдын база бо-дун ийи хүдүлселде чүс ажыг хураганын ажаап-картап, кышмак ажалдап турар.

ЧУРУКА: сакманы Варва-ра ИРГИТ. Н. БАЗЫРНЫН ФОТОУ.

РЕСПУБЛИКАНЫН ХҮНДҮЛӨЛ САМБЫРАЗЫНДА

СЭКП-ниң XXVII сьездине утуштур 1985 чылда калбарган социалист чарыктын тилекчилерин республиканын Хүдүлсел саамбарына кирип деп шит-тир СЭКП обкомунуң бюрзу, Тыва АССР-ниң Ми-нистрлер Чөвүлели, профбөлүмүлө болгаш ВЛКСМ обком улауштур алган. Ундуген доктаа өзүлүр дараа-зында мурунчылдарында кирген:

Паздир Баагын АРАК-ЧАА — Каа-Хем района СЭКП-ниң XXV сьезиниң ат-тыг советтук механизатор. Эрткен чылдын тарва бестирар планын 123 хуу күсүскен.

Владимир Ужар-оолович БАГАЯ-ООЛ — Тес-Хем рай-онда Х. Чүргү-оол аттыг советтук малчыны. 1985 чыл-да төртүр чүс баш өшкүтө олаштыр 110 анайын өстүрүп, бир өшкүдөн 900 грамм дүктү кырдып алган.

Хорбин Донгоковна БЕГЗИ — Монгуш-Тайга района ССР-ниң 60 чыл аттыг совет-тук сарык кадарчыны. Эрткен чылдын төртүр 100 баш сарыкка олаштыр 98 биза-ны алгыш, шүптүзүн камгалап алган.

Денисмаа Кыргыс-оол БАЙКАРА — Кызыл коорай-ла чаагайжылда комбинаты-нын теплич-парниң ажал-агыйын ажалчыны. Эрткен чылдын планын 115 хуу күсүскен.

Анатолій Алексеевич ГРИ-ГИН — «Тыва кобальт» ком-бинаттың деп негиде чер ка-зар бригадынның бригадир. Оң бригадалың эрткен чылдын планын хуусаалан эрте кү-сүскен ам коллективниң кү-ш-ажыны календарында бо чылдың июль.

Алевтина Ильинична АВСИ-ЕВИЧ — «Шанонартстрой» трестин №42 тууду эргелели-де шеверлектер бригадир. Бригада эрткен чылдын пла-ниниң 1142 хуу күсүскен. Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң депутаты.

Ракса Алдын-ооловна ДАН-ЧАЯ-ООЛ — Кызылдың даарында фабриказының даары-нычымы. 1985 чылдың планын 120 хуу күсүскен.

Мария Афанасьевна ИОНИ-НА — Кызыл района «Кек-Тей» советтук даан ком-плексиниң оператору. Эрткен чылдын планын ол 139 хуу күсүскен.

Александра Ивановна ИВА-СЕНКО — Кызыл района чонун амыдарлар хандырып бугуруде эргелелинде хүлээп алдык. Эрткен чылдын пла-ниниң 118 хуу боттандырган.

Дембирел Серембинович

КАРАНАЯ — Тожу района «Май» советтук ийижи. 1985 чылда төртүр чүс баш ийиңи олаштыр 96 анайын ал-ган, малды баш сааны 99 хуу камгалаан.

Кузнецмаа Намбар-ооловна МОНГУШ — Бөрү района «Коммунизмче орук» совет-тук хойчу. 1985 чылда тө-ртүр чүс баш хойга олаштыр 110 хураганын өстүрүп, бир баштан 2,5 кг дүктү кыркап алган.

Иван Инокентьевич МУ-ЖИЧКОВ — Туран коорайла университет салдыкчы. Эрткен чылдын үрүмкөп саар ба-раан саарынын планын 105,5 хуу күсүскен.

Оксана Кужугетовна ОК-ПАЯ-ООЛ — Барым-Хемчик района «Барлык» советтук сарыкчы. Эрткен чылдын 120 хураганын өстүрүп.

Кестик-оол Серенович ООР-ЖАК — Тыва септелге ту-дугу трестин Кызыл-Маж-дыкта септелге-тууду участо-гунда бизаңчы-бетиштиктер бригадалынын бригадир. 1985 чылдын планын бригада 125 хуу боттандырган.

Оюр-оол Марчин-оолович ОЮН — Танды района ССР-ниң 50 чыл аттыг советтук тракторист. Эрткен чылдын планын 145 хуу күсүскен.

Валерий Николаевич РОХ-МАН — Кызылда эрт-сөөк даалганы кылар заводтун ма-шинни. 1985 чылдың планын даалгазын 120 хуу күсүскен.

Николай Павлович СУХА-НОВ — Улау-Хем РАУК-тун септелге-техниктиг бугуруде-зиниң чылаачыны. 1985 чылдын планын 110 хуу боттандырган.

Любовь Павловна СЛЕПИ-ЦЫНА — Танды районну харылдаа бедилеринде почта дамыкчымы. Эрткен чылдын планын 113 хуу күсүскен.

Надежда Алексеевна САРА-ЧАКОВА — Кызылдың мебель фабрикасында мебель хожо-лачымы. Эрткен чылдын пла-ниниң 130 хуу боттандырган.

Свердлов Семис-оолович СЕРГО — Сут-Хөл района «Сут-Хөл» советтук сугатчы-мы. 1985 чылда планын 120 хуу күсүскен.

Дембирел Серембинович

Хамааты Сүрүңовна САЯ — Чоон-Хемчикте төп эмнеге-нин эмчи сестрээш.

Сандуу Лама-Сүрүңович САЛКА — Бай-Тайга райо-нда «Тезин» советтук өшкү кадарчыны. 1985 чылда төртүр чүс баш өшкүтө олаштыр 110 анайын алган. Бир өшкүдөн 1,6 кг дүктү кыркап.

Анна Илларионовна ТЕРС-КИХ — Бий-Хем района «Кызыл тарваачы» советтук саанчымы. Эрткен чылдын бир нектен 2879 кг сүтү сагган.

Мэрике Окурновна ТЮЛОШ — Чоон-Хемчик районунун лиянның чедикшиге бугуру-дугу эргелелинде бедиле бугу-жырыкчы. Конилтер кылгыла-рын бугуруде талыш-биле эр-тен чылдын планын 106,2 хуу күсүскен.

Свердлов Кааевич ХАЙЫН — Эрзин района «Чаа орук» советтук хой

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 66 (13066)

1986 чылдың март 14, пятница

1925 чылда
үндүлестинген

Өртүз 3 көпөк

КИЖИ БУРУЗУНГЕ ЧЕДИР ТАЙЫЛБЫРЛААР

Совет кижилерниң сеткил-хоону көдүрүлген. Советтер чуртунуң күш-ажылчы ишадарында, чурттуң амыдыралында шиптирлер өскерилгелериниң сьездин болуп кирген СЭКП-ниң XXVII сьездиниң чад идеялары, бедик сорулгалары аларныкы сеткил-сагынын хайныктырып, сорук кирип, хей-адын көдүргөн. Бистин чурттап турарыыс амгы үени сьезд ленинчи ёзу-биле ханы анализтеп көргөн. Партияни принципалдыг чорутуң база чангыс эптик, негелдегит чорутуң болгаш большевикчи шыннык, четпестерин болгаш чедир кылдырмаан чүүлдерин амыдырал амыдыралында, дарту-биле чугааларының, оң чылдаганынын ханызы-биле анализтеериниң байдалына сьезд болуп эрткен.

Сьездиниң шиптирлерин бистиниң на-наш чыл бурунгаар базымывыстың, шынар талазы-биле чад шимчээшкенин-тиң характерин болгаш темпизин тодараткан. СЭКП ТК-ның Чингине секретары М. С. Горбачев сьездин хаап турарының үзүндө бодунуң чугаазына: «Совет кижини бурузунге сьездиниң шиптирлериниң алыс утказын болгаш идеязын чедирип, тайылбырлаар умурлуг бис. Ычангаш оң принципалдыг чүүлдерин чүгө тапкылыр-лаар зөөс, харын амгы үениң негелделеринге дүштүр ажылды херек кырында организастаар умурлуг бис. Ам чүгүл чүүл болза, бодалдарның энергиязын тодаргай хаделишкенинниң энергиязы кылдыр хуулулары болу-» деп айткан. Амгы үеде бүгү чуртта, күш-ажылчы коллектив бурузунда чаартылгаларың болгаш эде тургузушкунарның чик зөөс, ынчалза-даа доктааш дивес чорудулгалары чоруп турар. Ол бүгү болза совет кижилериниң угаан-бодалын, чүрөктерин хаара туулу база кижини бурузунда бодун буруну-биле бердинерин, хамыктың мурнунда күш-ажылга бердиңиң ажылдарын негеп турар.

Бистиниң нитилеливистиң кижү—чон биле партияның чангыс эвиде. Партия биле чоннуң ол ындыг чангыс эви үениң шыналдазын на-наш чедир эрткен. Сьезд мурнунуң социалисттик чарыжының күштүг шимчээшкени, сьездиниң бодунуң ажылы, совет кижилер, оң иштинде Совет Тываның ажылчы чону хей санныг митингилерге болгаш хурадаларга кижилер боттарының санал-онадаларына партияның ажылдап кылган угунашканынын буруну-биле деткиң, сьездиниң шиптирлерин амыдыралга дүргөн боттандарының, он ийги беш чылдың планын оңалдаларын чедир-киниң күсүдириниң дугайында ажыл-ишчи чугааны чорудуп турган.

Бо хүнерде партияның программниң документтериниң ханы утна-шынарын, идеязын кижини бурузунге чедирери—чүгө илеткелчилерниң, лекторларның, политинформаторларның, агитаторларның зөөс, партияның бүгү активчилериниң, ажыл-агыйлар уауртунчуларының, туснай эртем-ниглериниң база хүндүлүг хүлээлгези. Чон ортузунга идеолоттуг, масса-политиктиг ажылды чорударының зөөш зөөс дуржулгалы Танды, Кызыл райондарының, Кызыл хоорайның партия организацилаларында, «Тыва даг-дугу», «Тыва ко-балы» комбинаттарның парткомнарында бар. Ону долу ажы-лаар херек.

Сьезд идеология ажылчының иол хемчээшкени ажылчы чоннуң Совет Төрүн чуртунга бердингени, коммунисттик бурузунга, быжыг тура-сорукна кижизиттингени, күш-ажылды меделердин-биле көөрү деп санап турар. Ычангаш кижизидилге ажылчы комплекстер чорудар, кижини бүгү кичээлгенин төвүнге тургузар, кижизидилге ажылчының күш-ажылчы коллективке, өөредилге черинге база кижилерниң чурттап турар черинге-даа чангыс зай болур чорун чедип алыры чугула.

Сьездиниң шиптирлерин масса чоннуң ортузунга пропагандалаар болгаш ол талазы-биле чон ортузунга налбак тайылбыр ажылы чорударының херезинге культура чырыдышкын албан черлери—культура ордундары, культура бажынары, ивезд илүбүр, мызыл-булуңнар, библиотекалар эңне идеолоттиг кижирин умурлуг. Кол кичээлгенин Политиктиг илеткилди, партияның Программасының чад дилгези, СЭКП-ниң Уставында өскерилгелерин, Кол угунашкыныннары болгаш сьездиниң өске-даа документтерин ажылчы чоннуң политиктиг, экономиктиг өөредилгезинге, комсомол өөредилгезинге ханы шимчээшкени угунашкылар херек.

Бистин республикада идеология ажылчының практиказы сөөлү үеде чад арга-методтар, уткыштар, хевирлер-биле долдунуп турар аларган. Чурттагы чоннуң аңгы-аңгы бөлүктөрүнүн ортузунда масса-политиктиг ажылчылар пропагандисчи бөлүктөр, парткомнарының илеткилчилер бөлүктери, уран чүүл болгаш эртем ажылының хей санныг интеллигенциялары, чоннуң чурттап турар чериниң айы-биле—агитаторларларның активчилери чорудуп турар. Идеолоттуг хандырылган идеолоттуг салдар чедириниң бүгү эрталарын болгаш хевирлерин ажыглап тургаш, партияның иштини болгаш даштын политиканын чон ортузунга билдингир, тодаргай кылдыр тайылбырлаар, оларны чогадыкчы оларның мурнунда туруп тураа сорулгаларының нарынның, улуг хем изилдир чедир тайылбырлаар, оларны чогадыкчы күш-ажылчы мобилизастаар, четпестерин болгаш чедир кылдырмаан ажылдарын база амыдыралдыг халелгит талаарын дилим сыйгалар, оларны ашп эртеринче кижилерни хаара тудар херек.

СЭКП-ниң XXVII сьездиниң документтериниң масса чонга пропагандалаар болгаш тайылбырлаары—үр үеде чоруда умурлуг улуг болгаш хей талаалыг партияни-политиктиг амыл. Ол ажылды бодамчалыг, тодаргай болгаш бурунчиг кылдыр, күш-ажылчы коллективтерин болгаш партия организацилаларының хүн буру чорудуп турар ажылы-биле сырый холбааны кылдыры чугула. Бо ажылга караа чад, эрзегейтээр, ёзу барыдаалаар чорук канчап-даа таарышпас умурлуг. Ычангаш идеология активни, боттарының кижилер мурнуна чугаазына чидиг айтырылганы ооп эртпес, түс черин боттук амыдыралы-биле холбаар, бүгү чедер-четпесте партияниң шынызы-биле сайгарар, бистин мурну-вуста туруп тураа сорулгалары чедип алырына ажыктыг, бар четпестерин, амыл эртеринге-дузалаар бүгү чүүлү кылдыр апаар.

СЭТА-ның дыңнады УЖУДУУШКУНДА „СОЮЗ Т-15“

Космос шиптирлериниң программа-зынга дүштүр Совет Зилелинде 1986 чылдың март 13-те Москваның-биле 15 шак 33 минутта «Союз Т-15» космос кораблин салып үндүргөн. Кораблди оң командир Совет Зилелиниң ийи даңпыр Маадыры, ССРЗ-ниң ужудуучу-космонавты полковник Леонид Денисович Кизим болгаш бортинженер Совет Зилелиниң Маадыры, ССРЗ-ниң ужудуучу-космонавты Владимир Алексеевич Соловьев составтыг экипаж башкарып чоруур.

Ужудуушкун программаның ёзуугар «Союз Т-15» кораблди Чер чогуунуң ор-

битазынче 1986 чылдың февраль 20-де үндүргөн «Мир» эртем станциязы-биле тууштуруу болгаш аңаа экипажтың дөдөр болгаш шенелдерини чорудары көдүргөн. Космос аппараттарының туушту-рулганын март 15-те боттандары.

Телеметриктик меделерден алгаш көөргө, «Союз Т-15» кораблдиң борт системалары чогулчалыг амылдап чоруур.

Космонавтылар Леонид Кизим биле Владимир Соловьев оларның надының байдалы эки.

Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелинде

ЧАСКА ХОУНАЧАЛЫГ БЕЛЕТКЕНИР

Тыва АССР-ниң совхозтарында часкы дозу амыдыралында болгаш тараа кудуларында илентивитиң технология суураар бо чылыс өстүреринге белеткелди канчаар чорутууларының дугайында айтырыг республиканың Министрлер Чөвүлелинде президиумунга чугаалашкан. Нитиң-биле бо ажыл республиканың дыкка хөй совхозтарында кошкык чоруп турар дээрин аңаа айткан. Бо чылыс тарыыр умурлуг төдүлүг чүгө 60 хуууу-декеттенинг, Бай-Тайга, Каа-Хем, Бий-Хем, Сут-Хал, Чөөн-Хемчик районнара тожулашкынаар уугу.

Чамдык ажал-агыйларда үренип чедиреиң турар, ыдыл турбуже күрүне курдамырыдан салдары-биле болгаш орнаары-биле берип турар үренин шилеп ап турары багай. Бо чылдың март 1-деги байдала суураар алыр, республикада үренинчиг чүгө 60 хууууу кондичилгит болуп турар, а 1 болгаш II классты—28-ле хуууу. Бай-Тайга, Сут-Хал, Чөөн-Хемчик, Эрзин болгаш Тес-Хем районнарың ажал-агыйларда стандартка дүгүр үрениннер башкы чок.

Органиктик чемичиңдилгелери мөөңчээр болгаш белеткээр талазы-биле ажылды организастааны база чепсес деп хураалга айткан. Бо күсүкүкчү үеде ону 100 муң тоннамы белеткээр тургаш, чүгө—61 муң тоннамы белеткээр, минералдыг чемичиңдилгелери республикада чедир кийр сөөртпээн.

Хураалды киржикчилери техника белеткелнге база доктааган. 632 трактор, 165 култиватор, 308 селка ам-даа урелик К-700, Т-150 дөң шыкаш күчүлүг тракторларнык

ОБЪЕКТИЛЕРЖЕ САГЫШ САЛЫР

Республиканың совхозтарында бадурлуге объектилериниң тууш турарында болгаш ажал-агыйларда четпестер дугайында айтырыг база ук хураалга чугаалашкан.

Совхозтарда болгаш көдөө ажал-агыйның өске-даа бадурлуктарында 49 объект туртуу-за-даа үр үеде ажал-агыйлар-майаа келген ийиңге азы мындаа ажал-агыйлар кирбөө. Ам ол объектилериниң турарына үр чырылгал 2,5 миллион четкени. Чижээ, «Алдан-Маадыр» болгаш «Мөрөн» совхозтарда нике кажалары, «Кызыл-ады», «Совет Тыва», «Сут-Хал», «Хемчик», «Алдан-Маадыр» совхозтарда тараа арылалар

ЧОННУҢ ХЕРЕГЛЕЛ БАРААННАРЫН БУДУРЕРИН КӨВУДЕДИР

Чоннуң херегал барааннары бадурерин көвүдээр, ол талазы-биле бердингени планнары хажык чок күсүдир талазы-биле чугаа база ук хураалга болган. Бо талазы-биле республиканың Курлаан дарганың ораакчызы А. Д. Бегзиниң летиелни дитнаш, чоннуң херегал барааннары республиканың Чурт уастыгунуң, Арга-иш, ажал-агый министрстволары, Агроулетур комитетиниң бадурлукелери болгаш аңаа тамаарышкан өске-даа черлер чокуур дегислге, негелдеге дүштүр бадурбейн турар дед дөмдөзүн.

Бо талазы-биле даалазын Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң президиуму оон өске-даа айтырылганы чугаашкан.

СЪЕЗДИНИҢ ШИПТИРЛЕРИН— АМЫДЫРАЛГА

АЖЫЛ-ИШ-БИЛЕ ХАРЫЛААР БИС

СЭКП-ниң XXVII сьездиниң шиптирлериниң боттарыныкы ажал-иш-биле негелделеринге дүштүр, шугудун көөрү, партияның салган сорулгаларын күүсөдир дээш коллектив буруу, кижини буруу чүгү кылдыр болурул дээр-зу тодараларын хүлээлгелерин турар.

Сьездиниң шиптирлеринге харын кылдыр эки шынарлыг продукцияны бадурлуге үндүрүп, күш-ажылды сагыла-чурдун, корум-чурдуну быжык-лаарын хүлээлгени бис. Бо чылгы алган хүлээлгелериниң күженишкенин ажылдарын негеп турар. Социалисттик чарыштын негелделеринге чүгө планын оңалдалар күсүдир талазы-биле зөөс, харын материалдыг куралдары камнаар, күш-ажылчы бригадалар-

ның кежигүннериниң сагал-гачурумун, хөйчигиниң ажалына киржилгезин база барымдаалап көр.

Бо хүнерде сьездиниң материалдарын ханчызы-биле өренишпаш, бадурлуге турар продукцияныкы шынары, куралдары камнап алдыр дээш социалисттик чарышты тус-тус участоктарда калбартып турар бис.

Коллективниң чехтериниң аразында чарыштын мурнуку оудурунда зурук турттырар чек киргеш шиптир вымыска алган. Ийги черин—баш таарыыр чех ээлеп, хүндүлөп бижик-биле шиптирлук. Мурнакчаларың аразында баш таарыкчызы Зоя Седен, даштыкы хеп дээрлар бригадиниң бригадир Зоя

Чайзырай, национал тон дээрлар бригадиниң бригадир Күрүмэ Ямаранза болгаш өскөдөр-даа бар.

Коллективниң ажал-ишчилери долдуу херээженер, олар партияның сьездини күш-ажылчы көдүрүшкү-биле зыгып, бо чылдың ийи ажаларын планын даалааларын кол-көй көргүзүлөр талазы-биле күсүткен. Ажылгаа чогуур куралдарлар, четпестериниң ам-даа барын анализтеп, ону чөл ажылдарыне күженишкениннети чугааларын турар бис.

К. БААЗАН,
Тес-Хемниң амырал хандырылга бадурлуге эргелде херээженер чөвүлелиниң даргазы.

БИСТИН ХҮЛЭЭЛГЕВИС

СЭКП-ниң XXVII сьездиниң материалдарын номчу тапкыш, бистин тууштурулганыс ону амыдыралга боттандары-биле ажылдап турарлар.

Чурттуң социал-экономиктиг хөгжүлгезин дүргөдери совет тууштурулган база кол хамдары. Тууштурул коммунис-тер, инженер-техниктиг ажалдакчылары капитал тууштурул ажалының бедик, ажалчыны дүргөп, шынары-лаа тууштурул бадурлуктуг ажалдар дээш бугу талаалыг организастиктиг хемчегелери алыр умурлуг бис. Бо сорулгаларын боттандарына сьездиниң материалдары улук ылыгын берип турар.

Код чүүл болза, Политиктиг илеткилди, 1986—1990 чылдарда болгаш 2000 чылга чедир үеде ССРЗ-ниң экономиктиг болгаш социал хөгжүлгезиниң Кол утунашкынын, сьездиниң өске-даа документтерин ханы өөренири, ажылчы кижини бурузунге чедирери. Черле кичиш бо партияниң шуулганын шиптирлерин боттандарына тайбың эржежок аугула.

Ч. ДОНГА,
Тыва АССР-ниң алдарлыг тууштурул.

Калбак мергежилдиң механизатору Сергей Кечин-оол Талды району «Коммунизм» илдерил совхозта тракторист турар. Ол чалгы үеде товуштарын бодуураалыг кылдырып киржир, а кижиниң техникка септелгезинге ажалдаар. Оон моторларын септээр тракторлары белекенин шуутунда чыскаалыкка туралар.

ЧУРУКТА: тракторист С. Кечин-оол.

Сөзү болгаш фотозу

А. ЗАЙЦЕВТИН.

КИЖИЗИДИЛГЕГЕ САЛДАРНЫ КҮШТЕЛДИРЕР

Партияның XXVII сьездиниң СЭКП Төп Комитетиниң Политиктиг илеткилге СЭКП ТК-ның Чингине секретары М. С. Горбачев культуру тургузушкунуңуң айтырылганын ханчызы-биле сайгарып, аңаа бугу талаалыг үлөөлди берип турарын уран чүүл ажылдакчылары сеткил ханчышкын-биле хүлээп ап турар. Амыдыралды долу көргүскен, ханы уткалыг чогаалдары чонга баралгалдыр дээш, уран чүүл ажылдакчылары чон-биле ханчызыны быжык-лаарын, бодунуң ажылына күүлөдериң оларга хүлээлгелерин турар. Партияга болгаш Төрүн чуртунга бердингени, күш-ажылды алдар-жыткан чогаалдарын бистин композиторларымыс база бижилгези. А Чыргал-оолдун расподиязы, В. Томинаң фортепианога бижиз чогаалдары, Д. Хуреш-оолдун партия дугайында ырлары, Б. Нухоутоң посторызы көрүктүлериң сонургалын чаалап апаан.

Коммунисттериниң шуулганына уктуштур мен бодум байыраал уурттарың доостум.

Бугу талазы-биле сайыраңгай кижини кижизидеринге культуру ажалдакчыларының ролун моон-даа сонгаар улгатырар сорулганы партия салып турар-дыр. Композиторларның чогаалдарын театр, филармония, клуб болгаш өске-даа культуру оларларына күүсөдир болгай. Ычангаш профессионал, боттыгыгар артистер-биле, композиторлар-биле ханчылааны болууш, эки шынараал, музика болууш ажалдарын бижир, ону чонга пропагандалаар соруга туруп турар. Республиканың ырак-чоок районнарыне, бадурлуге коллективтериниң умурлукер зөөш болуп турар. Ужуражышкынары организастаар, чогаалдык чототтарын чадчылар, симфониктиг оркестр-биле, оон солистер-биле концерттерин чонга көргүзөр ажалды улам шапкычылалар үе негеп турар. Национал музика херээженериниң кылдыр талазы-биле республикага тускай мастерсклассы дугайында айтырыг шиптирлериң дугайында турар. Бо талазы-биле көрүктүлериң, дирижкыларның негелде херээженерин өөренип көөрүне Культура министрствону сагышты салыр умурлуг.

Бистин ажалымыска кол негелде—шынар. Ийи-чүгө идея талазы-биле куду шынары, чиг ырларын чон ортузунга, ылангыч ажалыктар аразына тарай бээр болурус дээш, баш бурунгар чогаал сайгарылазын оон организастаар бис.

Рестораннара ансамблдериниң, дискотекаларының, чамдык, вокал-инструменталдыг ансамблдериниң репертуарына даштык ырларын чогулгалды шилеп албас, барыны аялны музыкалыг итертер дээр, кая-даа балдыр-латтымын, канчыл ырлар кире бээр чоруктары бол-дурбас херек. Ылангыч районнара билимис адалдарыг ырлар тарай берсин боор, Күүсөдере чүгө идея талазы-биле бижыккан, ажалыктыг утка-шынараал ырлар үнүгү турарыг контролга алыр, бестериз, композиторларын, база тамаарыж, Музыка культурунаа чоннуң сонургалын ханчыларын, классиктиг чогаалдарын, улустун аялдарын дитнап билер кылдым, аңаа мык кылдыр ылангыч ажалыктары кижизидер Сиги черсини айтырым болур.

Баштаар черин чамдык кежигүннериниң, летиелниң бедилери, оларның ажалын план суураар тургууру чугула. Ол чонга хуула чогаалдык план билин күсүткенин баар таарышпа-лар болуу бээр. Чамдыктары чүгө иолар бижиргенин айлесип, өске жанрларже кирбейн турар.

Жанр бурузуну сайыра-лын чедип ап, эң бадурлукчул ажалдык өскө-даа организастаар-биле бистин дөмдөзүн.

Р. КЕНДЕНБИЛ,
Тываның Композиторлар амыралы баштаар чериниң даргазы, Тыва АССР-ниң улустун артизи.

тосар, ийчилгаш тоотталаар
ужурга-даа тавалжыр-дыр —
деп, койжунуң калайы Лук-

Ш Ы Н

Систы-Аемде курааныр
жыл-агынын анчызы,
ада-чурттуу Улут дайын-
ны кижжикчи И. С. Се-
ебиков ам пенсада. Ын-
алза-даа ол ам-даа адак-
чышкаа чийк, айнаары ка-
аая, Эрткен агыныр сезо-
унда ол аңаап чуртукш,
800 рубльтин адуу аужаа

нар график буюгар заллар-
да чедил, Боттут дуэнын че-
кири турарлар.

* * *

Бо чыдаын январь 22-де
18 «Шыя» солуга бижижк.
И. Борбюнуу Кызыл ав-
товозалдынын ажилдакты-
рынын ажилыга тамаа-
алганын шүтүмүчүөн «Ка-
наан чөлөү үрүмчүүрүл» деп
үтүмчүлөдөгү чүлү үнгөс,
ка чүлөс айттыганын чөт-
костерин асар талааны-бизе
алдык хемчөтлө алдыганын
дугадыллар «Тыла авто-
маттасы» каттыжымшыкынын
ассажир аргыштыралак кыл-
зындылас солун редакцияны-

н. 1986 ч. март 14